

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ
для студентів денної та заочної форм освітнього рівня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

КРОПИВНИЦЬКИЙ 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ
для студентів денної та заочної форм освітнього рівня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Затверджено на засіданні
кафедри «Фінанси, банківська
справа та страхування»
протокол № 4 від «16»квітня 2018р.

КРОПИВНИЦЬКИЙ 2018

Грошово-кредитні системи: методичні рекомендації до вивчення курсу для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Автори-укладачі: Н.В. Гаврилова, Л. М. Петренко. – Кропивницький: ЦНТУ, 2018. – 51с.

Автори-укладачі:

Гаврилова Наталія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету

Петренко Лариса Михайлівна, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету

Рецензент:

Пальчевич Галина Тадеївна, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету

Відповідальний за випуск:

Фрунза Світлана Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Центральноукраїнського національного технічного університету

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗМІСТ КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ».....	6
2. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ»	14
3. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	36
4. ТЕМАТИКА, ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	40
5. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ НА ЗАЛІК З КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ».....	43
6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ».....	3 47
7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48

ВСТУП

Курс «Грошово-кредитні системи» вивчає історичний розвиток, закономірності, основні принципи та форми організації сучасних грошово-кредитних систем різних країн. Курс побудований на дослідженні та аналізі основних етапів еволюції, а також сучасного стану грошових та кредитних систем країн з ринковою економікою: США, Японії, Німеччини, Франції, Великобританії, закономірностей становлення та розвитку грошових і кредитних систем країн з перехідною економікою. Розглядаються процеси інтеграції у грошово-кредитній сфері, що відбуваються у країнах з різним рівнем розвитку.

Мета вивчення дисципліни: сформувати у студентів теоретичні та прикладні знання про грошово-кредитні системи зарубіжних країн; ознайомити й прищепити навички щодо застосування інструментарію комплексного дослідження і порівняльного аналізу грошово-кредитних систем країн світу.

Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин, які виникають в процесі еволюції сучасних грошових і кредитних систем зарубіжних країн.

В рамках дисципліни «Грошово-кредитні системи» вивчаються теоретичні та прикладні аспекти аналізу макроекономічних систем на прикладі грошових, валютних, кредитних і банківських систем зарубіжних країн.

Аналізовані в даному курсі вітчизняний і зарубіжний досвід, позитивні і негативні властивості різних типів грошово-кредитних систем, організаційної побудови банківських систем формують більш глибоке уявлення про можливі напрямки підвищення ефективності державної грошово-кредитної політики і грошово-кредитного регулювання на сучасному етапі розвитку вітчизняного фінансового ринку .

Завдання дисципліни:

- з'ясувати теоретичні та правові засади функціонування грошово-кредитних систем;
- розкрити зміст основних елементів грошово-кредитних систем;

- усвідомити зміст і цілі державної грошово-кредитної політики в соціально-економічному розвитку країни;
- розкрити теоретико-прикладні засади грошово-кредитного регулювання економіки зарубіжних країн.

Дисципліна «Грошово-кредитні системи» відноситься до числа вибіркових дисциплін і дозволяє сформувати у майбутніх фінансистів комплексне уявлення про наукові основи дослідження грошово-кредитних систем, ознайомити і прищепити практичні навички щодо застосування інструментарію порівняльного аналізу в їх майбутній професійній діяльності.

Курс «Грошово-кредитні системи» базується на попередньому вивченні дисциплін «Економічна теорія», «Мікро та Макроекономіка», «Економічна історія», «Гроші та кредит», «Міжнародні економічні відносини».

1. ЗМІСТ КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ»

Тема 1. Сутність та основні елементи грошово-кредитної системи

Поняття грошової системи.

Елементи грошової системи: принципи організації грошової системи, найменування грошової одиниці, структура грошової маси, емісійний механізм, види і порядок забезпечення грошових знаків, порядок прогнозування і планування грошового обороту, грошово-кредитне регулювання, валютний курс і порядок його встановлення.

Класифікація грошових систем. Металеві і неметалеві грошові системи. Біметалізм і монометалізм. Різновиди золотого монометалізму: золотомонетний стандарт, золотозлитковий стандарт і золотодевізний стандарт, золотовалютний стандарт. Неметалеві грошові системи і їх характерні риси.

Грошові системи країн з ринковою економікою.

Грошова система адміністративно-командної економіки.

Поняття кредитної системи. Структура кредитної системи держави. Зміст базового (фундаментального), організаційного та регулюючого блоків кредитної системи та їх елементи. Типи кредитних систем та їх особливості. Роль кредитної системи в національній економіці.

Рекомендована література

1. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2011. – 589 с.
2. Гроші та кредит: підручник / П.Г. Ільчук. – Львів: Сорока. – 2016 – 410 с.
3. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Видання 3-те, перероблене та доповнене. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.

Тема 2. Грошово-кредитна системи США

Становлення й розвиток грошової системи США. Особливості грошової системи США у роки Першої світової війни та у повоєнні роки до краху золотого стандарту. Причини краху золотого стандарту. Долар у ролі світової резервної та розрахункової валюти. Сучасна структура грошового обігу США та стан долара. Федеральна резервна система США: структура і принципи функціонування. Федеральна резервна система і грошовий обіг у США. Формування кредитної системи США. Федеральні резервні банки – емісійний центр країни, їх функції та операції. Комерційні банки: приховані форми концентрації, особливості організації та операцій. Грошово-кредитна політика, її еволюція та особливості в сучасних умовах.

Рекомендована література

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. - 2001. - 232 с.
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков , Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 3. Грошово-кредитна системи Японії

Генезис грошової системи Японії. Особливості розвитку грошової системи і грошового обігу до Другої світової війни. Особливості відбудовного періоду. Валютна система Японії. Перетворення ени на регіональну і світову резервну валюту. Проблеми стабілізації курсу ени в сучасних умовах. Становлення і розвиток кредитної системи Японії. Японські комерційні банки. Процеси концентрації банківського капіталу в Японії. Спеціальні кредитно-фінансові

установи. Особливості розвитку грошової системи Японії до другої світової війни. Інфляція у період другої світової війни та у післявоєнні роки. Особливості відбудовного періоду. Ревальвація єни. Валютне становище єни на сучасному етапі. Перетворення єни у регіональну валюту.

Розвиток кредитної системи Японії до другої світової війни та після війни. Банк Японії, його структура, функції і операції. Механізм грошово-кредитного регулювання в Японії. Комерційні банки. Міські банки. Банки довгострокового кредиту. Траст - банки. Спеціалізовані приватні та державні кредитно-фінансові установи Японії. Реформа банківського сектору Японії.

Рекомендована література

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015. – 572 с
2. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. – 232 с.
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков , Т.А. Коротка. – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 4. Грошово-кредитна системи Великої Британії

Особливості грошової системи. Грошовий обіг Англії до Першої світової війни. Інфляція у період та після Першої світової війни. Мотиви повернення до золотого стандарту методом реставрації. Грошова реформа 1925- 1928 років. Крах золотого стандарту й виникнення «стерлінгової зони». Інфляція за років Другої світової війни та у повоєнні роки. Причини та наслідки девальвації фунта стерлінгів у 1949-му та 1967 роках. Падіння ролі фунта стерлінгів у міжнародних розрахунках.

Сучасна кредитна система Англії та її розвиток. Банківські закони. Банк Англії, його створення, управління, функції та роль. Комерційні банки, зокрема клірингові, торгові, іноземні, зарубіжні тощо, особливості їхньої організації та операцій. Інші види кредитних установ Англії. Механізм грошово-кредитного регулювання в Англії.

Рекомендована література

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015. – 572 с
2. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. – 232 с.
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков , Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 5. Грошово-кредитна системи Німеччини

Грошова система Німеччини до першої світової війни. Гіперінфляція у роки першої світової війни. Грошова реформа 1924 р. Скасування золотого стандарту у період світової економічної кризи. Грошова система Німеччини у період підготовки та під час другої світової війни. Грошова реформа 1948 р. Зміни у грошовій сфері після возз'єднання Західної та Східної Німеччини. Євро як грошова одиниця сучасної Німеччини.

Німецький Федеральний банк, його організаційна структура, управління, завдання та функції. Особливості грошово-кредитного регулювання в Німеччині. Взаємовідносини Бундесбанку з Європейським центральним банком. Контроль за банківською діяльністю. Система страхування депозитів. Універсальні кредитні установи Німеччини. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи.

Рекомендована література

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с

2. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. – 232 с.

3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

4. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков , Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 6. Грошово-кредитна системи Франції

Грошовий обіг Франції до першої світової війни. Інфляція у період та після першої світової війни. Грошова реформа 1928р. і причини збереження Францією золотого стандарту у роки світової економічної кризи 1929 - 1933 рр. Інфляція у роки другої світової війни та у післявоєнні роки. Зона франка. Девальвація франка. Євро як грошова одиниця сучасної Франції.

Особливості розвитку кредитної системи Франції після другої світової війни. Націоналізація банків на підставі закону 1982р. банк Франції, його структура, управління та функції. Механізм грошово-кредитної політики Франції, роль держави у цьому процесі. Взаємовідносини Банку Франції з Європейським центральним банком. Депозитні банки. Регіональні банки. Спеціальні кредитні інститути Франції.

Рекомендована література

1. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. 232 с.

2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

3. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков, Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 7. Грошово-кредитна система країн Європейського Союзу

Структура європейської системи центральних банків. Формування грошово-кредитної системи ЄС та перспективи її розвитку. Цілі і функції ЄЦБ. Мета діяльності Європейського Центрального Банку: підтримка цінової стабільності в зоні євро. Грошово-кредитна політика в ЄС розробляється і реалізується також на двох рівнях. Рішення, щодо проведення незалежної єдиної політики в рамках цільових орієнтирів, приймаються ЄЦБ і реалізуються централізовано по всій Єврозоні, а інструменти ГКП, які практично використовуються національними центральними банками ЄС децентралізовано.

Становлення і розвиток грошової системи Італії. Сучасна грошова система Італії. Інфляція. Особливості грошового обігу Італії як члена Європейського союзу.

Сучасна грошова система Австрії, Швейцарії та інших країн. Необхідність та значення запровадження спільної європейської валюти - євро. Сучасний стан євро.

Формування кредитної системи Італії. Банк Італії, його структура та основні функції. Особливості взаємовідносин Банку Італії з європейським центральним банком. Характерні риси діяльності комерційних банків Італії. Італійські спеціалізовані банки. Небанківські кредитно-фінансові інститути Італії.

Особливості кредитних систем Швейцарії, Австрії та інших країн. Специфіка діяльності центральних банків деяких європейських країн. Європейський центральний банк, його організаційна структура, функцій та методи діяльності, особливості взаємовідносин Європейського центрального банку з центральними банками окремих країн.

Рекомендована література

1. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. – 232 с.

2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

3. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков, Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Тема 8. Особливості функціонування грошово-кредитної системи в нових індустріальних країнах

Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн (НІК) Латинської Америки. Становлення і розвиток національних грошових систем після отримання незалежності. Центральний банк та особливості регулювання грошово-кредитної системи в НІК Латинської Америки. Інфляція та грошові реформи. Особливості становлення національної валютної системи. Проблеми інтегрування фінансових ринків, що зростають, у світовий фінансовий ринок. Формування національних грошових і валютних систем у НІК Південно-Східної Азії. Роль державного грошово-кредитного регулювання та забезпечення стабільності грошової системи. Особливості формування кредитної системи в НІК Південно-Східної Азії. Небанківські фінансові установи та їх функції.

Рекомендована література

1. Іванов В.М. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. / В.М. Іванов, І.Я. Софіщенко. – К.: МАУП. – 2001. – 232 с.

2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

3. Лисенков Ю.М. Грошово – кредитні системи зарубіжних країн. / Ю.М. Лисенков, Т.А. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005 – с. 118.

Розподіл учбових годин по курсу «Грошово-кредитні системи»

Назва теми	Кількість годин, відведених на		
	лекції	семінарські	самостійну роботу
Тема 1. Сутність та основні елементи грошово-кредитної системи	2	2	6
Тема 2. Грошово-кредитна системи США	4	2	6
Тема 3. Грошово-кредитна системи Японії	4	2	6
Тема 4. Грошово-кредитна системи Великої Британії	4	2	6
Тема 5. Грошово-кредитна системи Німеччини	4	1	6
Тема 6. Грошово-кредитна системи Франції	2	1	6
Тема 7. Грошово-кредитна система країн Європейського Союзу	4	2	6
Тема 8. Особливості функціонування грошово-кредитної системи в нових індустріальних країнах	4	2	6
Усього на 5 семестр	28	14	48

2. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ»

Тема 1. Сутність та основні елементи грошово-кредитної системи

План

1. Поняття, види та елементи грошових систем.
2. Типи грошових систем.
3. Поняття, структура та види кредитних систем.
4. Основні етапи розвитку грошових та кредитних систем.
5. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем.
6. Основні етапи еволюції валютної системи.
7. Сутність кредитної системи та види кредитних установ.
8. Сучасні тенденції у розвитку кредитних систем.

Ключові терміни і поняття

Банківська система, валютні блоки, валютні зони, грошова система, Європейська система центральних банків, масштаб цін, кредитна система, національна валютна система, транснаціональні банки.

Теми рефератів

1. Особливості біметалізму та його види.
2. Особливості монометалізму та його види.
3. Роль золота в економічному розвитку країни
4. Золотий стандарт і стабільність грошово-кредитних систем.
5. Становлення та розвиток національної валютної системи.
6. Банківська криза: поняття, форми прояву та шляхи подолання.

Контрольні питання

1. Поясніть поняття «грошова система» та назвіть її основні елементи.
2. Які існують основні типи грошових реформ?

3. Назвіть причини відмови від золотого стандарту.
4. Які основні напрями європейської валютної інтеграції.
5. Розкрийте поняття кредитної системи, її ланки.
6. Назвіть основні види небанківських фінансово-кредитних установ.
7. Які основні причини банківських криз?

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2015. – 572 с
2. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.]; за наук. ред. М. І. Савлука. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2011. – 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / П.Г. Ільчук. – Львів: Сорока. – 2016 – 410 с.
4. Гроші та кредит : навчальний посібник для студентів галузі знань 0305 "Економіка та підприємництво» / [О.Л. Шелест ... [та ін.] ; за редакцією О.Л. Шелеста; Міністерство освіти і науки України, Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. – Харків : О.В. Бровін, 2014. – 267 с
5. Колотуха С.М. Гроші та кредит: навчальний посібник / С.М. Колотуха, С.А. Власюк. Київ: Знання, 2012. – 495 с.
6. Комаринська З.М. Історія грошей. / З.М. Комаринська. – Л.: Львівський банківський коледж., 2008. – 230 с.
7. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.
8. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Видання 3-те, перероблене та доповнене. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.

Тема 2. Грошово-кредитна системи США

План

1. Система грошового обігу до створення ФРС.
2. Становлення та розвиток грошової системи США до Другої світової війни.
3. Особливості інфляційних процесів у роки Другої світової війни та у повоєнний період.
4. Формування і сучасна структура кредитної системи США.
5. Федеральний резервний акт 1913 р. та створення ФРС.
6. Функції та цілі ФРС.
7. Грошово-кредитне регулювання економіки США
8. Сучасна монетарна політика ФРС.
9. Особливості діяльності комерційних банків у США.
10. Спеціальні банки США.
11. Спеціальні кредитно-фінансові інститути.
12. Державні кредитні установи.
13. Грошово-кредитна політика США.
14. Долар у ролі світової резервної валюти та її криза.
15. Доларова зона.

Ключові терміни і поняття

Банк штату, банк національний, банки-члени ФРС, банківська система подвійного підпорядкування, федеральний резервний банк, дисконтне вікно, небанківські банки, Федеральна резервна система, євро-долари, Закон Гласса-Стигола, контролер грошового обігу, Закон Мак-Фаддена, федеральне страхування депозитів.

Теми рефератів

1. Історія виникнення долара США.
2. Правовий статус і незалежність Федеральної резервної системи США.

3. США в період Великої економічної депресії.
4. Грошово-кредитне регулювання як головна функція ФРС.
5. Особливості банківського нагляду в США.
6. Система кредитної підтримки фермерів у США.
7. Ощадні банки та установи споживчого кредиту в США.
8. Державна підтримка кредитування житлового будівництва.

Контрольні питання

1. Основні причини створення ФРС?
 1. Закономірності організації грошового обігу в США до початку ХХ ст.
 2. Які особливості грошової системи США в роки Першої світової війни?
 3. Назвіть причини краху золотого стандарту в США.
 4. Які наслідки девальвації долара США в 1934 р.?
 5. Як вплинула Друга світова війна на грошову систему США?
 6. Доларова зона та механізм її дії.
 7. Як змінилася роль долара США як світової резервної та розрахункової валюти протягом свого існування?
 4. Сучасна роль долара у світовій валютній системі?
 5. Чим відрізняється центральний банк США від центральних банків інших розвинутих країн?
 9. Охарактеризуйте структуру Федеральної резервної системи США.
 10. Що означає бути банком-членом Федеральної резервної системи?
 11. Склад і функції Ради керуючих Федеральної резервної системи США.
 12. Які наслідки для грошової та кредитної систем США мала світова економічна криза 1929-1933 рр.?
 13. Специфіка організації та операцій комерційних банків США. Закон Мак-Фаддена (1928 р.).
 14. Які основні положення Закону Гласса-Стигола (1933 р.)?

15. У чому полягає специфіка підпорядкування й організаційної побудови комерційних банків у США?

16. Опишіть систему органів контролю за діяльністю банків у США.

17. Створення та функції Федеральної корпорації страхування депозитів.

18. Які спеціалізовані інститути отримали найбільше поширення в США?

19. Для чого в США створено державні кредитні установи?

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с

2. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП, – 2001.-234 с.

3. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с

4. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

5. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підруч. / С.Я. Боринець – К.: Знання, 2008. – 582 с.

6. Реверчук С. К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: Навч.-метод. посібн. / С. К. Реверчук. – Львів, Київ: «Тріада плюс», «Алерта», 2008. – 160 с.

7. Сайт Федеральної Корпорації страхування депозитів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fdic.gov/>

8. Сайт Федеральної резервної системи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>

9. Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. Історія грошей і банківництва: Підручн. / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. – К.: Атіка, 2004. – 340 с. – С. 191-193.

Тема 3. Грошово-кредитна системи Японії

План

1. Генезис грошової системи Японії.
2. Особливості валютного становища країни.
3. Становлення та розвиток кредитної системи Японії.
4. Центральний банк Японії.
5. Сучасна грошово-кредитна політика Банку Японії
6. Комерційні банки.
7. . Небанківські кредитно фінансові установи.
8. Державні спеціальні фінансово-кредитні установи.
9. Механізм грошово-кредитного регулювання в Японії.

Ключові терміни і поняття

Бюро довірчих фондів, державні спецбанки, державні поштово-ощадні каси, міські банки, регіональні банки, траст-банки.

Теми рефератів

1. Історія виникнення національної грошової одиниці – японської ієни.
2. Правовий статус і функції Банку Японії.
3. Роль японських банків на світових ринках капіталу.
4. Особливості банківського нагляду в Японії.
5. Причини та наслідки Азійсько-Тихоокеанської фінансової кризи.

Контрольні питання

2. Розкрийте основні етапи розвитку грошової системи Японії.
3. Яку роль грає ієна в міжнародній та регіональній валютній системі?

4. Які чинники відновлення грошової сфери після Другої світової війни?
5. Яким чином було проведено грошову реформу в Японії після закінчення Другої світової війни?
6. Назвіть характерні риси функціонування банківської системи Японії.
7. Коли було створено Банк Японії? Які функції виконує Банк Японії?
8. Яка форма організації та кому належить статутний фонд Банку Японії?
9. Назвіть органи управління Банку Японії.
10. Дайте характеристику японським комерційним банкам.
11. Якою була до кредитної реформи сегментація японських банків?
12. Які основні органи нагляду і контролю за діяльністю банків у Японії?
13. Порівняйте системи страхування депозитів у Франції та Японії.
14. Чим займаються державні кредитно-фінансові установи в Японії?
15. Які особливості фінансування мають фінансові групи Японії?
16. Що в Японії називається “системою головного банку”?
17. . Види небанківських кредитно-фінансових установ?
18. Роль Японії у сучасній світовій економіці.

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП,2001.-234 с.
3. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с
4. Макогон Ю.В., Булатова Е.В. Международный банковский бизнес. – К.: Атика, 2003. – 208 с.
5. Масленников В. В.Зарубежные банковские системы: Монография / В.В.Масленников. – Москва: ТД «Элит-2000», 2001. – 392 с.

6. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы. – М.: ЭЛИТ-2000, 2001. – 392 с.
7. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
8. Офіційний веб-сайт Банку Японії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.boj.org
9. Реверчук С. К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: Навч.-метод. посібн. / С. К. Реверчук. – Львів, Київ: «Тріада плюс», «Алерта», 2008. – 160 с.
10. Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. Історія грошей і банківництва: Підручн. / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. – К.: Атіка, 2004. – 340 с. – С. 191-193.

Тема 4. Грошово-кредитна системи Великої Британії

План

1. Еволюція грошової системи Великобританії.
2. Готівковий та безготівковий оборот Великобританії.
3. Міжнародна роль фунта стерлінгів і стерлінгова зона.
4. Сучасна структура кредитної системи Англії та її розвиток.
5. Банк Англії як центральний орган банківської системи країни.
6. Функції Банку Англії та його сучасна грошово-кредитна політика.
6. Особливості організації та операції комерційних банків.
7. Спеціалізовані фінансові установи Великобританії.
8. Механізм грошово-кредитного регулювання в Англії.

Ключові терміни і поняття

Англійський фунт стерлінгів, стерлінгова зона, клірингові банки, облікові дома, оптові банки, Акт Р. Піля, роздрібні банки, рахунок Національного кредитного фонду, торговельні банки.

Теми рефератів

1. Історія виникнення фунта стерлінгів.
2. Небанківський сектор у кредитній системі Великобританії.
3. Механізм дії та причини розпаду стерлінгової зони.
4. Роль Банку Англії в нагляді за комерційними банками.
5. Діяльність іноземних банків у Великій Британії.
6. Грошово-кредитне регулювання в Англії.

Контрольні питання

1. Які особливості історичного розвитку британської грошової системи?
2. Як вплинула Перша світова війна на грошову систему Великобританії?
3. Які грошові реформи було проведено у Великобританії? Їх наслідки.
4. Які причини створення стерлінгової зони?
5. Причини та наслідки припинення розміну фунтів стерлінгів на золото.
6. Яке значення Акту Р. Піля для централізації банкотної емісії в Англії?
7. Що таке “стерлінгова зона”? Механізм її функціонування та розпаду.
8. Які проблеми характерні для грошової сфери Великобританії в період та після Другої світової війни?
9. Девальвація фунту стерлінгів після завершення Другої світової війни.
10. Охарактеризуйте валютне становище Великобританії в другій половині ХХ століття.
11. Чим характеризується сучасна система грошового обігу Англії?
12. Яку роль відіграє небанківський сектор у кредитній системі Англії?
13. Які функції покладено на Банк Англії з моменту його створення?
14. В який спосіб і коли було націоналізовано Банк Англії?
15. Які особливості структури балансу Банку Англії?
16. На які групи поділяються комерційні банки в Англії?
17. Чому найбільші комерційні банки Англії називають кліринговими?

18. Яка роль облікових банків у британській кредитній системі?
19. Чим займаються будівельні товариства у Великобританії?
20. Опишіть англійську систему страхування банківських депозитів.
21. Назвіть інструменти грошово-кредитної політики Банку Англії.

Список рекомендованих джерел

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підруч. / С.Я. Боринець – К.: Знання, 2008. – 582 с.
2. Вешкин Ю. Т., Авагян Т. Я. Банковские системы зарубежных стран: Курс лекций / Ю.Т. Вешкин, Т. Я. Авагян. – М.: Экономистъ, 2004. – 400 с.
3. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
4. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП,2001.-234 с.
5. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с
6. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
7. Офіційний веб-сайт Банку Англії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/boe.htm>
8. Реверчук С. К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: Навч.-метод. посібн. / С. К. Реверчук. – Львів, Київ: «Тріада плюс», «Алерта», 2008. – 160 с.
9. Рисін В. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Рисін // Національний банк України: Львів. банківський ін-т. – Львів, 2001. – 192 с.

Тема 5. Грошово-кредитна системи Німеччини

План

1. Становлення та розвиток грошової системи Німеччини.
2. Грошові реформи в Німеччині: необхідність і наслідки проведення.
3. Готівковий та безготівковий оборот Німеччини.
4. Еволюція ролі німецької марки в Європейській валютній системі.
5. Валютний стан Німеччини.
6. Будова та структура кредитної системи Німеччини.
7. Німецький федеральний банк (Бундесбанк).
8. Сучасна грошово-кредитна політика Бундесбанку.
9. Комерційні банки Німеччини.
10. Спеціалізовані фінансові установи.
11. Механізм грошово-кредитного регулювання в Німеччині.

Ключові терміни і поняття

Гросбанки, дейчмарка, жироцентралі, жиробанки, «План Дауеса», ощадні каси, «План Маршалла», німецьке “економічне диво”, приватні банкіри, рейхсмарка.

Теми рефератів

1. Історія виникнення німецької марки.
2. Німецький федеральний банк як агент ЄСЦБ.
3. Порівняльна характеристика німецьких грошових реформ.
4. Ефективність злиття та поглинання німецьких банків.
5. Німецькі універсальні та спеціалізовані банки.
6. Грошово-кредитна політика Німеччини.

Контрольні питання

1. Коли утворено єдину грошову систему в Німеччині?

2. Які характерні риси еволюції грошової системи Німеччини?
3. Як відобразилась на грошовій системі країни Перша світова війна?
4. Які грошові реформи проведено в Німеччині? Їх причини та наслідки.
5. Чому Німеччина неодноразово здійснювала ревальвацію марки?
6. Назвіть особливості валютного становища Німеччини після завершення Другої світової війни.
7. Хто є автором «німецького дива»?
8. Які зміни відбулися в грошово-кредитній сфері країни після приєднання східних земель?
9. У чому полягає специфіка діяльності Німецького федерального банку?
10. Які інструменти застосовує Дойче Бундесбанк при проведенні грошово-кредитної політики?
11. Які банки належать до групи універсальних банків у Німеччині?
12. Дайте характеристику операцій німецьких grosbankів.
13. Чим займаються державні та публічно-правові установи Німеччини?
14. Які завдання покладено на німецькі кооперативні кредитні установи?
15. Назвіть основні види спеціалізованих банків у Німеччині.
16. Якими є особливості функціонування німецьких ощадних кас?
17. Що поєднує банки, які належать до групи “державні кредитні установи зі спеціальними завданнями”?
18. Якими законами регулюється кредитна справа в Німеччині?
19. Охарактеризуйте функції Федеральної служби кредитного контролю.
20. Поясніть сучасні процеси концентрації в кредитній сфері Німеччини.
21. Які головні напрямки діяльності німецьких банків за межами країни?

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с

1. Єрофєєва Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи/ Т.А. Єрофєєва, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.

2. Завьялова Е. Долгая дорога к банковской приватизации в Чехии / Е. Завьялова // Банковская практика за рубежом. – 2000. – №6 (18). – С. 34- 35.

2. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій. – К.:МАУП,2001.-234 с.

3. Козак Ю.Г. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб./ Ю.Г. Козак – К.: ЦУЛ, 2007. – 544 с.

4. Костюченко А. О. Банківське право: Підручн. / А. О. Костюченко. – К.: Атіка, 2008. – 332 с.

3. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с

5. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.

6. Офіційний веб-сайт Німецького федерального банку// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bundesbank.de/>

7. Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. Історія грошей і банківництва: Підручн. / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. – К.: Атіка, 2004. – 340 с. – С. 191-193.

Тема 6. Грошово-кредитна системи Франції

План

1. Історичний аспект розвитку грошової системи Франції.
2. Валютний стан Франції.
3. Створення і механізм дії зони французького франка.

4. Будова та структура кредитної системи Франції.
5. Центральний банк Франції.
6. Сучасна грошово-кредитна політика Банку Франції.
7. Специфіка діяльності комерційних банків.
8. Функціонування спеціалізованих кредитних інститутів.
9. Особливості грошово-кредитної політики Франції.

Ключові терміни і поняття

“Золотий блок”, кредитні муніципальні каси, Латинський монетний союз, комітет з банківської регламентації, зона французького франка, комітет кредитних установ.

Теми рефератів

1. Історія виникнення французького франка.
2. Контроль за діяльністю французьких комерційних банків.
3. Система кредитної кооперації у Франції.
4. Банк Франції: структура та функції.
5. Система страхування депозитів у Франції.
6. Організація ощадної справи у Франції.
7. Механізм грошово-кредитного регулювання у Франції.

Контрольні питання

1. Які особливості еволюції грошової системи Франції?
2. Коли відбувся перехід Франції до золотомонетного стандарту?
3. Як позначились на розвитку французької грошової сфери Перша і Друга світові війни?
4. У чому полягала сутність проведеної грошової реформи в 1928 р.?
5. Що таке «зона французького франка»?

6. Якими шляхами у Франції здійснювався розвиток державного сектору в кредитній сфері після Другої світової війни?
7. Коли було створено центральний банк Франції?
8. Як був націоналізований Банк Франції?
9. Які функції виконує Банк Франції?
10. Чи є Банк Франції членом системи ЄЦБ?
11. Дайте характеристику діяльності французьких комерційних банків.
12. Які види комерційних банків існують у сучасній Франції?
13. Опишіть систему органів контролю за діяльністю французьких банків.
14. Яка специфіка організації ощадної справи у Франції?
15. Як побудована система кредитної кооперації?
16. Охарактеризуйте роль і значення держави у функціонуванні банківської системи Франції.
17. Назвіть характерні риси французької парабанківської системи.
18. Які завдання покладено на спеціальні кредитні інститути Франції?
19. З чим пов'язане зниження рейтингів провідних французьких банків?
20. Які установи, окрім Банку Франції, приймають безпосередню участь у формуванні політики держави в монетарній сфері?

Список рекомендованих джерел

4. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
5. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.– .:МАУП,2001.-234 с.
6. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с

7. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
8. Єрофєєва Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи / Т.А. Єрофєєва, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.
9. Макогон Ю.В., Булатова Е.В. Международный банковский бизнес. – К.: Атика, 2003. – 208 с.
10. Масленников В. В.Зарубежные банковские системы: Монография / В.В. Масленников. – Москва: ТД «Элит-2000», 2001. – 392 с.
11. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы. – М.: ЭЛИТ-2000, 2001. – 392 с.
12. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.
13. Особливості діяльності чеських пенсійних фондів // Цінні папери України. – № 45 (488). – 29 листопада 2007 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=488&pub=3292
14. Офіційний веб-сайт Банку Франції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banque-france.fr>
15. Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. Історія грошей і банківництва: Підручн. / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. – К.: Атика, 2004. – 340 с. – С. 191-193.

Тема 7. Грошово-кредитна система країн Європейського Союзу

План

1. Європейська система центральних банків.
2. Грошово-кредитна політика Європейського центрального банку
3. Валютне регулювання в Європейському союзу
4. Рада керуючих та виконавчий комітет Європейського центрального банку

5. Європейська система центральних банків
6. Банківський нагляд та організаційні структури банківського нагляду в країнах–членах ЄС

Ключові терміни і поняття

Європейський союз, валютний союз, євро, нетрадиційна грошово-кредитна політика, універсальні банки, спеціалізовані банки, земельні банки, Національна кредитна рада, спеціальний уповноважений орган.

Теми рефератів

1. Європейський Союз: історія створення та призначення.
2. Європейський центральний банк: історія створення, цілі та функції.
3. Фінансова система Європейського Союзу.
4. Європейська валютна система.
5. Спеціальні фінансові фонди Європейського Союзу.
6. Національний банк Бельгії : структура та функції.
7. Центральний банк Греції: структура та функції.
8. Центральний банк Іспанії: структура та функції.
9. Центральний банк Ірландії: структура та функції.
10. Національний банк Данії: структура та функції.
11. Центральний банк Італії: структура та функції.
12. Центральний банк Люксембургу: структура та функції.
13. Центральний банк Нідерландів: структура та функції.
14. Національний банк Австрії: структура та функції.
15. Банк Фінляндії: структура та функції.
16. Банк Португалії: структура та функції.
17. Центральний банк Швеції: структура та функції.

Контрольні питання

1. 1 Що таке Європейський Союз та які країни в нього входять?
2. 2 Для чого був створений Європейський центральний банк?
3. Які функції виконує Європейський центральний банк?
4. Які ще фінансово-кредитні установи існують в ЄС?
5. Як був створений Європейський центральний банк (ЄЦБ) ?
6. Структура та функції Європейського центрального банку?
7. Визначте сутність і призначення спеціальних фондів Європейського Союзу.
8. Що собою являє Європейська валютна система (ЄВС)?

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с
3. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Еволюція банківської системи Польщі / Під ред. М. Жуковського. – Вид-во Університету Марії-Кюрі Склодовської, Люблін, 2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zfg.umcs.lublin.pl/data/Ewoliucija%20%20bankiwskoji%20systemy%20Polszczi/Ewoliucija%20%20bankiwskoji%20systemy%20Polszczi.pdf>
5. Єрофеева Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи/ Т.А. Єрофеева, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.
6. Завьялова Е. Долгая дорога к банковской приватизации в Чехии / Е. Завьялова // Банковская практика за рубежом. – 2000. – №6 (18). – С. 34- 35.

7. Макогон Ю.В., Булатова Е.В. Международный банковский бизнес. – К.: Атика, 2003. – 208 с.
8. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.
9. Особливості діяльності чеських пенсійних фондів // Цінні папери України. – № 45 (488). – 29 листопада 2007 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=488&pub=3292
10. Офіційна веб-сторінка Чеського національного банку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cnb.cz/>
11. Офіційний веб-сайт Банку Італії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bancaditalia.it/>
12. Офіційний веб-сайт Італійської асоціації банків // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.abi.it>
13. Офіційний веб-сайт Чеського статистичного управління // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.czso.cz>
14. Офіційний веб-сайт Чеської банківської асоціації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.czech-ba.cz
15. Прядко В. В., Сайко М. М. Історія грошей і кредиту: Підручн. / В.В.Прядко, М.М.Сайко. – К.: Кондор, 2009. – 508 с.
16. Рисін В. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Рисін // Національний банк України: Львів. банківський ін-т. – Львів, 2001. – 192 с.
17. Рисін В., Бабенко В., Лапішко З. Вплив іноземних банків на функціонування банківської системи Польщі / В. Рисін, В. Бабенко, З. Лапішко // Вісник НБУ. – 2007. – №3 (березень). – С. 24-27.
18. Розвиток пенсійних систем країн Східної Європи// Цінні папери України. – № 11 (553) 19 березня 2009 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=553&pub=3941
19. Сайт Національного банку Польщі // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/banknoty/informacje.htm>

20. Фінансові послуги у Чеській Республіці: Довідник для іноземців. – Прага: Multikulturní centrum Praha, 2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ua.domavcr.cz/downloads/Financial_services_ukr.pdf

Тема 8. Особливості функціонування грошово-кредитної системи в нових індустріальних країнах

План

1. Особливості побудови і функціонування грошово-кредитних систем країн Центральної Європи.
2. Особливості побудови і функціонування грошово-кредитних систем країн Східної Європи.
3. Особливості побудови і функціонування грошово-кредитних систем країн Південно-Східної Азії.
4. Особливості побудови і функціонування грошово-кредитних систем країн Латинської Америки.
5. Особливості побудови і функціонування грошово-кредитних систем країн СНД.

Ключові терміни і поняття

Державне агентство банківської реабілітації, Угорський банк розвитку, дедоларизація, Рада фінансової стабілізації, офшорні зони, нові індустріальні країни.

Теми рефератів

1. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної система Молдови
2. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Білоруси
3. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Угорщини
4. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Румунії
5. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Фінляндії
6. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Сінгапуру

7. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Таїланду та В'єтнаму
8. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Куби
9. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Чилі
10. Історія становлення та розвитку грошово-кредитної системи Мексики

Контрольні питання

1. У чому полягають особливості економічного розвитку країн Латинської Америки?
2. Які особливості розвитку економіки нових індустріальних країн Східної і Південно-Східної Азії?
3. Які особливості розвитку економіки нових індустріальних країн Центральної та Східної Європи?
4. Які особливості розвитку економіки Співдружності незалежних держав (СНД)?
5. Які країни входять до його складу?
6. Назвіть особливості функціонування фінансових і кредитно грошових систем нових індустріальних країн.
7. Назвіть особливості функціонування податкових систем нових індустріальних країн.

Список рекомендованих джерел

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП,2001.-234 с.
3. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с

4. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

5. Вешкин Ю. Т., Авагян Т. Я. Банковские системы зарубежных стран: Курс лекций / Ю.Т. Вешкин, Т. Я. Авагян. – М.: Экономистъ, 2004. – 400 с.

6. Єрофєєва Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи/ Т.А. Єрофєєва, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.

7. Лисенков Ю., Коротка Т. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посіб./ Ю. Лисенков, Т. Коротка – К.: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с.

3. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Організація навчального процесу з дисципліни «Грошово–кредитні системи» передбачає самостійне вивчення студентами певного програмного матеріалу.

Самостійна робота полягає в опрацюванні наукових літературних джерел щодо грошової системи, еволюції, грошово–кредитної політики, валютних кредитів, валютного фонду в сфері грошово–кредитної системи зарубіжних країн.

Метою самостійної роботи є підвищення ефективності навчального процесу шляхом організації поза аудиторного навчання відповідно до особистих здібностей і професійних інтересів кожного студента. При цьому викладачі забезпечують керівництво і контроль за виконанням студентами отриманих завдань.

Обов'язковим видом самостійного завдання для студентів є формування студентами аналітичних звітів (з побудовою діаграм, графіків, таблиць тощо) за заданою тематикою, яка пропонується студентом та погоджується з викладачем.

Написання аналітичного звіту виконується на тему «Грошово-кредитна система країни». Аналітичний звіт виконується на прикладі заздалегідь затвердженої країни:

- 1) Австрія;
- 2) Італія;
- 3) Іспанія;
- 4) Португалія;
- 5) Ірландія;
- 6) Бельгія;
- 7) Нідерланди;
- 8) Люксембург;
- 9) Фінляндія;
- 10) Греція;
- 11) Данія;
- 12) Швеція;

- 13) Кіпр;
- 14) Мальта;
- 15) Польща;
- 16) Чехія;
- 17) Словаччина;
- 18) Угорщина;
- 19) Словенія;
- 20) Литва;
- 21) Латвія;
- 22) Естонія;
- 23) Швейцарія;
- 24) Ліхтенштейн;
- 25) Сан-Марино;
- 26) Андора;
- 27) Ватикан;
- 28) Південна Корея;
- 29) Китай;
- 30) Монголія;
- 31) Аргентина;
- 32) Бразилія;
- 33) Чилі;
- 34) Туреччина;
- 35) Росія;
- 36) Білорусь;
- 37) Ізраїль;
- 38) Південно-Африканська Республіка;
- 39) Туркменістан;
- 40) Узбекистан;
- 41) Азербайджан.

Обов'язковою складовою аналітичного звіту є список використаних

джерел.

Структура звіту є стандартизованою:

Розділ 1. Позиції країни в світовому економічному просторі

Розділ 2 Аналіз грошової системи країни

2.1. Аналіз структури грошової маси (ВВП, ВВП на душу населення , грошова маса, готівкові гроші, частка готівки в грошовій масі країни за останні 10 років)

2.2. Аналіз золотовалютних резервів країни за останні 10 років

2.3. Аналіз інфляційних процесів за останні 10 років

2.4. Аналіз змін валютного курсу відносно долару (євро) за 10 років

Висновки

Розділ 3 Аналіз кредитної системи країни

3.1. Аналіз змін та структури банківського сектору (кількість небанківських фінансово-кредитних установ за останні 10 років)

3.2. Активи і пасиви банківської системи (зовнішня позиція)

3.3. Аналіз питомої ваги Національного центрального банку країни в формуванні статутного фонду Європейського центрального банку (для країн ЄС)

3.4. Аналіз змін та структури небанківського сектору (кількість небанківських фінансово-кредитних установ за останні 10 років)

3.5. Аналіз активів та зобов'язань небанківського сектору (зовнішня позиція)

Висновки

Виконання завдання аналітичного характеру потребує використання інформаційно-довідкових матеріалів он-лайн статистичних баз Євростату, аналітичні матеріали та звіти Комісії ЄС; бази даних та знань таких міжнародних організацій, як МФВ, Світовий банк; статей загальновідомих західних і вітчизняних науковців, які аналізують зміст, поняття та основні категорії поставленої перед студентом проблематики.

Студент повинен проаналізувати дані з інформаційно-довідкових матеріалів в динаміці не менше ніж за 5-10 років за допомогою статистичних показників, серед яких повинні бути абсолютні, відносні.

На підставі аналізу статистичних даних студент повинен зробити відповідні висновки, які повинні супроводжуватися посиланнями на таблиці, на підставі яких вони виконуються.

Орієнтовний обсяг роботи з виконання завдань дослідницького характеру складає 10-15 сторінок.

4. ТЕМАТИКА, ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Для студентів заочної форми навчання контрольна робота є однією із форм перевірки якості засвоєння знань, яка передбачає самостійність, повноту, глибину і правильність відповіді на поставлене питання.

Контрольна робота виконується студентом згідно з темами, передбаченими робочою програмою, проробляється викладачем та затверджується кафедрою. Контрольна робота спрямована на поглиблення знань студентів і являється засобом самоконтролю. Виконуючи контрольну роботу студент розвиває навички роботи з науковою літературою, здібності узагальнення матеріалів на основі вивчення різних джерел, уміння чітко викладати свої думки у письмовій формі, набуває навичок до виконання дипломної роботи.

Контрольна робота має бути виконана в письмовій або друкованій формі. Контрольна робота повинна складатись із змісту, основної частини (з посиланням на літературні джерела), переліку використаної літератури, номеру варіанту, дати виконання та підпису студента. Контрольна робота здається студентом завчасно до початку сесії та оцінюється «зараховано» чи «не зараховано».

Оцінку «зараховано» студент отримує у разі повного, чіткого та точного висвітлення поставлених питань, використання різноманітних джерел.

Оцінку «не зараховано» студент отримує у разі не повного, не правильного висвітлення поставлених питань, використання обмеженої кількості літературних джерел, відсутності змісту або переліку використаної літератури, не відповідного оформлення роботи.

Контрольну роботу студенти виконують у вигляді реферату. Студент самостійно обирає питання. Контрольна робота повинна мати таку структуру: вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел. Обсяг роботи — 10-15 сторінок друкованого тексту з одного боку аркуша паперу білого кольору формату А4 (210x297 мм) через полуторний міжрядковий інтервал,

залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25-30 мм, праве – 10-15 мм, верхнє і нижнє – 20-25 мм. Шрифт має бути чітким, чорного кольору, з однаковою щільністю тексту. При комп'ютерному наборі використовують шрифт Times New Roman текстового редактора Word, розмір 14, звичайної жирності.

Номери питання контрольної роботи студенти обирають за таблицею 4.1 відповідної до останньої цифри залікової книжки.

Таблиця 4.1

Відповідність вибору питань до контрольної роботи

Остання цифра номеру залікової книжки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Номери питання	1/11/21	2/12/22	3/13/23	4/14/24	5/15/25	6/16/26	7/17/27	8/18/28	9/19/29	10/20/30

Питання до контрольної роботи

1. Поняття грошової системи та її елементи: принципи, структура, емісійний механізм.
2. Поняття кредитної системи та їх структура.
3. Механізм функціонування кредитної системи.
4. Механізм функціонування кредитної системи.
5. Грошово-кредитна політика, її еволюція та особливості в сучасних умовах.
6. Становлення й розвиток грошової системи США.
7. Сучасна структура грошового обігу США та стан долара.
8. Федеральна резервна система США: структура і принципи функціонування.
9. Формування кредитної системи США.
10. Сучасна структура грошового обігу США та стан долара.
11. Долар у ролі світової резервної та розрахункової валюти.
12. Грошова системи Японії.
13. Становлення і розвиток кредитної системи Японії.
14. Особливості грошової системи Англії.
15. Грошовий обіг Англії.

16. Сучасна кредитна система Англії та її розвиток.
17. Банківські закони.
18. Механізм грошово-кредитного регулювання в Англії.
19. Грошова система Німеччини.
20. Особливості грошово-кредитного регулювання в Німеччині.
21. Грошова система і грошовий обіг Франції.
22. Особливості розвитку кредитної системи Франції.
23. Взаємовідносини Банку Франції з Європейським центральним банком.
24. Структура європейської системи центральних банків.
25. Формування грошово-кредитної системи ЄС та перспективи її розвитку.
26. Грошово-кредитна політика в країнах ЄС.
27. Особливості взаємовідносин Європейського центрального банку з центральними банками окремих країн.
28. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.
29. Формування національних грошових і валютних систем у нових індустріальних країнах Південно-Східної Азії.
30. Особливості формування кредитної системи у нових індустріальних країнах Південно-Східної Азії.

5. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ НА ЗАЛІК З КУРСУ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ»

1. Порівняйте основні елементи національних та міжнародних валютних систем.
2. Зміни в грошових системах країн у роки Першої світової війни.
3. Загальні закономірності формування грошових і кредитних систем у період становлення капіталізму.
4. Наслідки світової економічної кризи 1929-1933 рр. для грошових і кредитних систем країн.
5. Тимчасова стабілізація грошово-кредитних систем у 1920-ті роки.
6. Конвертованість валюти: поняття та види.
7. Золотий стандарт та стабільність грошово-кредитних систем.
8. Порівняйте системи страхування банківських депозитів у США та Великій Британії.
9. Порівняйте системи страхування банківських депозитів у Німеччині та Японії.
10. Що означають поняття «фінансова лібералізація» та «фінансова глобалізація»?
11. Стерлінгова зона. Механізм її функціонування та розпаду.
12. Порівняйте моделі взаємозв'язку банків із промисловістю у США, Німеччині та Великій Британії.
13. Державна власність у кредитній сфері. Тенденції щодо денационалізації банків у середині 1980-х років.
14. Європейський економічний та валютний союз: створення та перспективи.
15. «Зона французького франка» та механізм її функціонування.
16. Концентрація й централізація банківського капіталу, відкриті та закриті форми.

17. Криза Бреттон-Вудської валютної системи та її вплив на національні валютні системи країн.
18. У чому полягає сутність тенденції щодо дерегулювання фінансових ринків? Наведіть приклади.
19. Порівняйте системи органів контролю за діяльністю банків у США, Німеччині, Великій Британії та Франції.
20. Які банки належать до транснаціональних? Наведіть приклади.
21. Роль конкуренції у банківській справі.
22. Проблеми та перспективи використання євро.
23. Дайте характеристику зміни у діяльності банків наприкінці ХХ ст.
24. Назвіть відмінності у принципах функціонування Бреттон-Вудської та Ямайської валютних систем.
25. Сучасні тенденції в розвитку грошових систем.
26. Структурні зміни в кредитних системах розвинених країн на сучасному етапі.
27. Необхідність та метод проведення грошових реформ 1816-1821 рр. та 1823-1825 рр. в Англії ? їх наслідки.
28. Які причини та наслідки припинення розміну фунтів стерлінгів на золото?
29. За якими етапами було введено конвертованість англійського фунту стерлінгів після Другої світової війни?
30. Дайте характеристику небанківського сектору у кредитній системі Великобританії.
31. Що таке «клірингові банки» та яке місце вони займають у кредитній системі?
32. Які функції виконують торгові банки у Великобританії?
33. Створення та функції Банку Англії?
34. Як було націоналізовано Банк Англії?
35. Значення Федерального резервного акту 1913 р. для централізації банківської емісії у США?

36. Назвіть причини краху золотого стандарту у США.
37. Девальвація долара 1934 р., її причини та наслідки.
38. Які установи у США належать до депозитних?
39. Яку структуру має Федеральна резервна система США? Назвіть функції її окремих ланок.
40. Яку структуру мають баланси федеральних резервних банків США?
41. Назвіть особливості підпорядкування та організаційної структури комерційних банків у США.
42. Що означає бути банком-членом ФРС?
43. Які зміни було внесено Законом про /врегулювання депозитних установ та контроль за грошовим обігом 1980 р.?
44. Опишіть систему органів контролю за діяльністю банків у США.
45. Приховані форми концентрації капіталу у кредитній системі США.
46. Створення та структура органів управління Банку Франції.
47. Яку структуру мала кредитна система Росії напередодні розпаду СРСР?
48. Криза 1998 року на російському фінансовому ринку.
49. Особливості розвитку грошових систем країн Нейтральної та Східної Європи.
50. Загальні принципи побудови кредитних систем країн Центральної та Східної Європи.
51. Особливості грошової системи Китаю.
52. Особливості побудови сучасної кредитної системи Китаю.
53. Особливості грошових систем нових індустріальних країн Латинської Америки. Наведіть приклади.
54. Загальні принципи побудови кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.
55. Якими є особливості грошових систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії? Наведіть приклади.
56. Особливості кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії. Наведіть приклади.

57. Грошові системи країн, що розвиваються. Наведіть приклади.

58. Порівняйте структуру кредитних систем країн, що розвиваються, та розвинених країн.

59. Основні етапи розвитку грошових систем країн СНД. Наведіть приклади.

60. Загальні етапи становлення та розвитку кредитних систем країн СНГ. Наведіть приклади.

6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ»

Поточний контроль

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- поточне тестування та опитування;
- індивідуальне завдання в формі аналітичного звіту;
- підсумковий екзамен.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність написання письмового контролю на семінарському занятті; результати пілотного опитування.

Під час контролю виконання індивідуальних завдань для самостійного опрацювання оцінці підлягають: підготовка і презентація рефератів, а також участь у роботі наукової студентської конференції ЦНТУ (секція кафедри фінансів, банківської справи та страхування).

Оцінювання знань студентів, що складають іспит, здійснюється за 100-бальною шкалою. Бали переводяться в 4-х бальну шкалу та шкалу за системою ECTS у такому порядку:

Таблиця 6.1

Порядок конвертації 100 – бальної шкали у нормовану кількість балів для визначення підсумкової оцінки

Оцінка за системою ECTS	Визначення	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною системою
			Екзамен
A	Відмінно	90-100	5 (відмінно)
B	Добре	82-89	4 (добре)
C	Добре	75-81	4 (добре)
D	Задовільно	66-74	3 (задовільно)
E	Задовільно	60-65	3 (задовільно)
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	1-59	2 (Незадовільно)

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2011. – 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / П.Г. Ільчук. – Львів: Сорока. – 2016 – 410 с.
4. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП,2001.-234 с.
5. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с
6. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
7. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Видання 3-те, перероблене та доповнене. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.

Додаткова

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підруч. / С.Я. Боринець – К.: Знання, 2008. – 582 с.
2. Вешкин Ю. Т., Авагян Т. Я. Банковские системы зарубежных стран: Курс лекций / Ю.Т. Вешкин, Т. Я. Авагян. – М.: Экономистъ, 2004. – 400 с.
3. Головнин М. Банковские системы в переходных экономиках /М. Головнин/ Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – № 2. – С. 15-26.
4. Еволюція банківської системи Польщі / Під ред. М. Жуковського. – Вид-во Університету Марії-Кюрі Склодовської, Люблін, 2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zfg.umcs.lublin.pl/data/Ewoliucija%20%>

20bankiwskoji %20systemy%20Polszczi/Ewoliucija%20%20bankiwskoji%20systemy%20Pol szczyi.pdf

5. Єрофєєва Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи/ Т.А. Єрофєєва, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.

6. Завьялова Е. Долгая дорога к банковской приватизации в Чехии / Е. Завьялова // Банковская практика за рубежом. – 2000. – №6 (18). – С. 34- 35.

7. Козак Ю.Г. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб./ Ю.Г. Козак – К.: ЦУЛ, 2007. – 544 с.

8. Костюченко А. О. Банківське право: Підручн. / А. О. Костюченко. – К.: Атіка, 2008. – 332 с.

9. Макогон Ю.В., Булатова Е.В. Международный банковский бизнес. – К.: Атика, 2003. – 208 с.

10. Масленников В. В.Зарубежные банковские системы: Монография / В.В.Масленников. – Москва: ТД «Элит-2000», 2001. – 392 с.

11. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы. – М.: ЭЛИТ-2000, 2001. – 392 с.

12. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.

13. Особливості діяльності чеських пенсійних фондів // Цінні папери України. – № 45 (488). – 29 листопада 2007 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=488&pub=3292

14. Офіційна веб-сторінка Чеського національного банку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cnb.cz/>

15. Офіційний веб-сайт Банку Англії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/boe.htm>

16. Офіційний веб-сайт Банку Італії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bancaditalia.it/>

17. Офіційний веб-сайт Банку Франції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banque-france.fr> 12

18. Офіційний веб-сайт Банку Японії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.boj.org
19. Офіційний веб-сайт Італійської асоціації банків // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.abi.it>
20. Офіційний веб-сайт Німецького федерального банку// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bundesbank.de/>
21. Офіційний веб-сайт Чеського статистичного управління // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.czso.cz>
22. Офіційний веб-сайт Чеської банківської асоціації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.czech-ba.cz
23. Прядко В. В., Сайко М. М. Історія грошей і кредиту: Підручн. / В.В.Прядко, М.М.Сайко. – К.: Кондор, 2009. – 508 с.
24. Реверчук С. К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: Навч.-метод. посібн. / С. К. Реверчук. – Львів, Київ: «Триада плюс», «Алерта», 2008. – 160 с.
25. Рисін В. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Рисін // Національний банк України: Львів. банківський ін-т. – Львів, 2001. – 192 с.
26. Рисін В., Бабенко В., Лапішко З. Вплив іноземних банків на функціонування банківської системи Польщі / В. Рисін, В. Бабенко, З. Лапішко // Вісник НБУ. – 2007. – №3 (березень). – С. 24-27.
27. Розвиток пенсійних систем країн Східної Європи// Цінні папери України. – № 11 (553) 19 березня 2009 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=553&pub=3941
28. Рудый К. В. Финансово-кредитные системы зарубежных стран: Учеб. пособ. / К. В. Рудый. – М.: Новое знание, 2003. – 301 с.
29. Сайт Національного банку Польщі // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/banknoty/informacje.htm>
30. Сайт Федеральної Корпорації страхування депозитів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fdic.gov/>

31. Сайт Федеральної резервної системи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>
32. Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. Історія грошей і банківництва: Підручн. / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. – К.: Атіка, 2004. – 340 с. – С. 191-193.
33. Фінансові послуги у Чеській Республіці: Довідник для іноземців. – Прага: Multikulturní centrum Praha, 2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ua.domavcr.cz/downloads/Financial_services_ukr.pdf
34. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини./ І.М. Школа – Чернівці: Рута, 2006. – 204 с.

Навчально-методичне видання

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ

Методичні рекомендації до вивчення курсу

Автори-укладачі: Н.В. Гаврилова

Л.М. Петренко

Підписано до друку 18.04.2018 Форма 60x84 1/18

Ум.друк. арк.. 1,70. Тираж 100 прим. Зам. №97/2018р.

© РВЛ ЦНТУ м. Кропивницький, пр. Університетський, 8, тел. 39-05-41, 39-05-51

